

Carta oberta del nostre president

Benvolguts socis i sòcies de la ICHN,

El curs 1995-96 marcarà una fita molt positiva pel que fa a les relacions entre la nostra entitat i l'Institut d'Estudis Catalans, i és que, com a filial que en som, hem passat a rebre'n un tracte molt més bo, en el qual hi ha implícit un millor reconeixement de la tasca científica duta a terme en els nostres gairebé cent anys d'història.

Entre d'altres detalls, cal remarcar que l'IEC ha assumit com a funcionament propi les nostres activitats, i les ha incorporades al seu full informatiu; funciona ja la Comissió de Filials presidida pel mateix president de l'IEC; s'han obert vies de finançament de projectes de recerca i altres activitats presentats per les filials i l'IEC s'ha fet càrrec de la majoria de despeses originades pel funcionament de la nostra entitat (Secretaria i publicacions, principalment). En rebreu més informació en els següents NOTÍCIES.

Això també ens ha permès deixar d'aplicar l'augment de quotes previst a l'Assemblea General de Socis de l'any passat i que tinguem un marge més ampli per aplicar els fons que ens arriben per aquest concepte.

En aquest context, cal sentir-se esperonats a continuar la nostra tasca fidel de recerca, formació i debat en els temes de la natura que ens són propis. Els projectes que el Consell Directiu té damunt la taula, molts d'ells pels vostres suggeriments, s'aniran anunciant en aquest NOTÍCIES i els successius, i esperem que us motivin a participar-hi. El 1999, any del nostre centenari, és a les portes i hem d'arribar-hi amb més participació que mai, i no cal dir que les vostres idees de com celebrar aquesta efemèride seran molt ben rebudes.

Una abraçada.

David Serrat
President de la ICHN

Manifest

El Quart Cinturó de Barcelona

Les campanyes d'oposició contra el projecte de construcció del Quart Cinturó de Barcelona (recordeu que aquest és un projecte del MOPTMA, que ha d'unir les poblacions del Baix Llobregat amb les del Vallès Oriental, passant també pel Vallès Occidental) no s'han aturat des que van començar l'any 1991 a Sabadell, i van arribar a aplegar prop de dues-centes entitats de tota mena, amb el denominador comú de la preocupació per l'impacte ambiental, social i paisatgístic del projecte. Actualment, hi ha constituïda una sòlida plataforma per a la campanya de protesta contra aquest projecte, sobre la qual trobareu més informació a l'adreça d'Internet: <http://pangea.upc.es/>

L'any 1993, la ICHN es va adherir mitjançant un escrit, que fou dirigit al

conseller de Política Territorial i Obres Públiques, a la proposta de demanar un estudi previ sobre els efectes i les alternatives de la construcció del Quart Cinturó a través d'un pla especial que especificués les condicions de la planificació d'aquesta via. Una còpia d'aquest document fou tramès a tots els nostres socis.

A proposta de la Vocalia d'Activitats de Descentralització i atenen un manifest formulat pel portaveu del Centre Excursionista d'Abrera (Baix Llobregat), es va creure adient revisar la situació de l'esmentat projecte i en especial quina era l'opinió de la ICHN respecte a aquesta qüestió.

Felicitació

Joaquim Maluquer i Sostres, president de la ICHN els anys 1976 i 1977, ha estat guardonat per la Generalitat de Catalunya amb la Creu de Sant Jordi. La nostra més sincera felicitació.

La pesca a les aigües continentals durant la temporada 1996

Ordre del 19 de febrer de 1996 (DOGC núm. 21776, del 4-3-96)

Ordre per la qual es fixen a Catalunya els períodes i les normes de pesca a les aigües continentals. Regula la pràctica de la pesca establint normes de tipus general, i altres d'específiques per a les diferents espècies

piscícoles. També s'hi regulen les diferents zones on es permet pescar. S'inclou un llistat de les zones on la pesca és prohibida per protegir o fomentar la fauna ictiològica.

Adaptació a l'ordenament jurídic espanyol de la directriu sobre hàbitats

Reial decret 1997/1995 del 7 de desembre (BOE núm. 310, del 28-12-95)

Reial decret pel qual s'estableixen mesures per contribuir a garantir la biodiversitat mitjançant la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i la flora silvestres. Tots aquells aspectes de la Directriu 92/43/CEE relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i la flora silvestres no recollits per la Llei 4/1989, han estat ara incorporats a l'ordenament jurídic espanyol. Les mesures adoptades tenen com a finalitat el manteniment dels hàbitats naturals i de les espècies silvestres d'interès comunitari en el territori espanyol.

Aquest Decret va acompanyat dels annexos següents:

Annex I: Hàbitats naturals d'interès comunitari per a la conservació dels quals cal designar zones especials de conservació.

Annex II: Espècies animals i vegetals d'interès comunitari per a la conservació de les quals cal designar zones especials de conservació.

Annex III: Criteris de selecció dels llocs que poden classificar-se com a llocs d'importància comunitària i designació de zones especials de conservació.

Annex IV: Espècies animals i vegetals d'interès comunitari que requereixen una protecció estricta.

Annex V: Espècies animals i vegetals d'interès comunitari, la recollida a la naturalesa i l'explotació de les quals poden ser objecte de mesures de gestió.

Annex VI: Mètodes i mitjans de captura i sacrifici i mètodes de transport prohibits.

Col·laboracions al Notícies

Us recordem que el NOTÍCIES DE LA INSTITUCIÓ és un mitjà de comunicació entre els socis, i no només un full d'informació del Consell Directiu. Us encoratgem, doncs, que ens envieu articles breus d'opinió, anuncis de futures activitats i de novetats bibliogràfiques, ressenyes d'activitats ja realitzades i tota mena d'informacions que puguin ser interessants per als socis.

Convocatòries per a la concessió d'ajuts

Han estat publicades les següents convocatòries per a la concessió d'ajuts:

Resolució del 23 de febrer de 1996 (BOE núm. 63, del 13-3-96):

Resolució de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per la qual es fa públic el règim d'ajuts singulars de convocatòria oberta i permanent per a activitats de cooperació i ajut al desenvolupament durant l'any 1996 (DOGC núm. 2198, d'abril de 1996)

Convocatoria d'ajuts en el marc del Pla de Recerca de Catalunya:

Resolució del 3 d'abril de 1996: concurs per a la concessió d'ajuts CIRIT per al desenvolupament de projectes de recerca d'abast comarcal.

Resolució del 3 d'abril de 1996: convocatòria per a l'adjudicació d'ajuts

destinats a la realització d'actuacions mobilitzadores dels grups de recerca de Catalunya (ARCS, CC i XT).

Resolució del 9 d'abril de 1996: convocatòria d'ajuts per als grups de recerca consolidats de Catalunya (SGR).

Resolució del 9 d'abril de 1996: convocatòria per a la concessió d'ajuts a les universitats catalanes per al finançament d'estades de professors/investigadors visitants en els seus departaments i instituts de recerca (PIU).

Resolució del 9 d'abril de 1996: convocatòria de concurs per a l'atorgament de beques Batisa i Roca de la Generalitat de Catalunya per a 1996 (BBR).

Resolució del 10 d'abril de 1996: convocatòria de concurs per atorgar beques per a la recerca a l'estranger (BE).

Resultats de l'enquesta sobre les publicacions de la ICHN

A principis d'aquest curs fou tramesa a tots els socis un qüestionari destinat a conèixer la valoració i l'ús de les sèries de publicacions

de la Institució. Havent rebut un total de 58 respostes, en resumim a continuació els resultats.

Molts dels enquestats han afegit comentaris i suggeriments al final de l'enquesta, els quals ens serviran per reconduir la futura política de publicacions. Desde la Comissió de Publicacions volem agrair la participació en la

enquesta, i també encoratjar a tots els socis i usuaris de les publicacions de la ICHN a col·laborar-hi, bé mitjançant la tramesa de treballs, bé fent-nos arribar les seves opinions. Consolidar i prestigiar les sèries de publicacions de la Institució és una tasca que hem d'assumir entre tots.

Novetats Bibliogràfiques

GUTIÉRREZ I PEREARNAU, C.
El carboneig: L'exemple del Montseny. «El Pedrís», 35. Ed. Alta Fulla. Barcelona. 190 p.

PINTÓ I PANAREDA, J. M.
Memòria i mapa de vegetació de Sant Llorenç del Munt. Ed. Aster. 163 p. 2.500 ptes.

PONS I PALMER, M. **Fauna endèmica de les illes Balears.** Monografia de la Soc. d'Hist. Nat. de les Balears, núm. 5. Preu socis: 1.700 ptes.; no socis: 2.500 ptes.

TERRADES J. [COORD.].
Ecologia del foc. Ed. Proa. 270 p. 3.300 ptes.

Assemblea General

El dia 27 de març es va celebrar l'Assemblea General de la ICHN. Seguint l'ordre del dia, la sessió es va obrir amb el parlament del president, David Serrat, el qual, després d'agrair la col·laboració de tots els membres del Consell Directiu durant la seva gestió, va fer un balanç de les novetats més importants en el funcionament de l'entitat durant el 1995. A continuació, la secretària, Montserrat Inglès, va fer un resum de les activitats de l'any 1995 que estan recollides en la memòria que ja han rebut tots els socis. La tesorera, Jordina Belmonte, presentà l'estat de comptes i va remarcar la reducció del deute que la ICHN va adquirir amb la publicació del volum *Els sistemes naturals dels aiguamolls de l'Empordà*.

Finalment, es va procedir a la renovació de càrrecs. Dels 58 vots emesos, 57 van ser vàlids, i van sortir escollits segons les candidatures presentades:

David Serrat	president	57 vots
Ferran Rodà	tesorerer	55 vots
Francesc Calvet	vocal	53 vots
Xavier Oliver	vocal	56 vots
Ignasi Soriano	vocal	55 vots

Finalment, el president va cloure la sessió agraïnt la feina realitzada pels socis que deixen el Consell Directiu i donant la benvinguda als que s'hi incorporen.

Un cop feta la renovació parcial de membres, la composició del Consell Directiu és la següent:

President	David Serrat i Congost
Vicepresident	Josep Germain i Otzet
Secretària	Montserrat Inglès i Urpinell
Tresorer	Ferran Rodà i Llanza
Vocals	Josep Biosca i Munts Francesc Calvet i Rovira Laura Llorens i Guasch Joaquim Nogués i Carulla Xavier Oliver i Martínez-Fornés Maria Pery i Ventosa Emilio Ramos Guerrero Maria Sala i Sanjaume Ignasi Soriano i Tomàs

Les sessions de la ICHN

Pla de Sanejament

El passat 13 de març va tenir lloc a la seu de la ICHN la sessió científica dedicada al Pla de Sanejament. En primer lloc, el Sr. Aguiló va presentar els objectius que la Junta de Sanejament té pel que fa a la qualitat de les nostres aigües. El sentit final del Pla de Sanejament és aconseguir que les aigües continentals i litorals de Catalunya assolixin bons nivells de qualitat. Les directrius que se segueixen són les següents:

1. Prevenir la contaminació, tant superficial com subterrània, insistint en la prevenció de la contaminació en l'origen.

Comissió de Publicacions

Està formada pels vocals del Consell Directiu Ferran Rodà i Ignasi Soriano i pels socis, Carles Castell, Ignasi Cebrián Rosa Domènech i Joan Isart.

Grups de treball

Tal com us explicàvem en el primer número del NOTÍCIES DE LA INSTITUCIÓ, hi ha constituïts grups de treball coordinats per un membre de la Junta i oberts a tots als socis. Us recordem els principals objectius de cadascun d'aquests grups:

Qüestions Internacionals (coordinador, Josep Germain): té com a prioritats estar al corrent de les activitats que realitzen els organismes internacionals, ja sigui en l'àmbit científic o de gestió, i facilitar l'intercanvi amb organitzacions afins a la nostra.

Relacions amb les ONG (coordinadora, Laura Llorens): es proposa definir el lloc que la nostra institució ha d'ocupar en el panorama actual d'ONG i respondre a les demandes de col·laboració i suport que rebem d'aquests grups.

Participació (coordinadora, Maria Pery): té com a objectiu mantenir informats als socis dels acords que es prenguin en comissions i juntes rectores d'espais naturals protegits on l'IEC hi té representació i participar com a institució en altres comissions i fòrums.

Descentralització (coordinador, Josep Biosca): es proposa descentralitzar les activitats de la ICHN recolzant les iniciatives que duen a terme els grups comarcals constituïts i cercant corresponents a comarques que puguin constituir un nucli d'actuació de cara a la creació de nous grups comarcals.

Si voleu participar en alguns d'aquests grups de treball, truqueu a la secretaria de la ICHN.

Jornades sobre gestió i conservació dels sistemes naturals

Els dies 31 de maig, i 1 i 2 de juny tindran lloc a l'Aula Magna del Centre Cultural de la Caixa de Terrassa (rambla d'Egara, 340) les Jornades sobre Gestió i Conservació dels Sistemes Naturals. Per a més informació, poseu-vos en contacte amb la Secretaria de les Jornades:

Fundació Àngel Arisó i Campà
C. Garcia Humet, 90, 2n
08221 - Terrassa
Telèfon i fax 93 - 731 32 15

DISSENY DE CONNECTORS ECOLÒGICS I PAISATGÍSTICS EN ÀREES DENSAMENT POBLADES

29 i 30 de juny de 1996

Professors:**JOSEP M. MALLARACH I CARRERA**, Universitat d'Indiana, School of Public and Environmental Affairs, EUA.**JOAN MARTÍN JUÁREZ**, Centre de Recerca Ecològica i d'Aplicacions Forestals, CREAL.**Coordinador:**

Josep Germain. Geògraf. Consultor ambiental.

Lloc:Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica Industrial de Terrassa.
Colom, 1
08222 Terrassa**Inscripcions:**

Institució Catalana d'Història Natural

Tel. (93) 318 55 16

Fax (93) 412 29 94

Aquest curs està adreçat a professionals i especialistes de la planificació territorial, urbanística o ambiental, i de la gestió del medi natural.

El nombre d'assistents es restringeix a vint atesa la importància de la part pràctica. Els criteris d'admissió s'establiran en funció de l'experiència dels assistents i per ordre de recepció de les sol·licituds.

El curs s'impartirà en català.

INICIACIÓ AL CONEIXEMENT DE LA FLORA I VEGETACIÓ DE LA GARROTXA

Coorganitzat amb el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i el Museu dels Volcans

1 i 2 de juny

Xavier Viñas

Museu dels Volcans, Olot

INICIACIÓ A L'ESTUDI DELS RATPENATS

8 i 9 de juny

Jordi Serra

Alberg Empúries, l'Escala

INTRODUCCIÓ AL'ESTUDI DE LES TORTUGUES

Coorganitzat amb el Parc Natural del Delta de l'Ebre

15 i 16 de juny

Albert Bertolero

Alberg Mn. Antoni Batlle, Deltebre

FLORA I VEGETACIÓ DEL DELTA DEL'EBRE

Coorganitzat amb el Parc Natural del Delta de l'Ebre

29 i 30 de juny

Antoni Curcó

Alberg Mn. Antoni Batlle, Deltebre

INICIACIÓ A LA GEOLOGIA DEL PIRINEU CENTRAL

Coorganitzat amb l'Institut d'Estudis Ilerdencs

6 i 7 de juliol

Jaume Bordonau i David Serrat

Centre de Recerca d'Alta Muntanya, Vielha

INICIACIÓ A LA VEGETACIÓ D'ALTA MUNTANYA DEL PIRINEU

Coorganitzat amb l'Institut d'Estudis Ilerdencs

13 i 14 de juliol

Ignasi Soriano

Centre de Recerca d'Alta Muntanya, Vielha

ECOLOGIA DEL BOSC PIRINENC: ESTRUCTURA I DINÀMICA

Coorganitzat amb l'Institut d'Estudis Ilerdencs

20 i 21 de juliol

Emília Gutiérrez

Centre de Recerca d'Alta Muntanya, Vielha

Les sessions de la ICHN

Les xarxes de control de rius i costes són els primers instruments necessaris, i per això s'estan posant molts esforços en el seu funcionament, que en alguns casos, com el del Llobregat han començat a ser automàtics. A partir de les dades de les estacions de control, es pot procedir a prendre les mesures adequades.

La conferència, i el col·loqui que va seguir, varen servir per a que els assistents es fessin càrrec de la situació de la qualitat de les aigües a Catalunya i dels mitjans que s'estan emprant per al seu control.

Pla Forestal de Catalunya

El passat dimecres 24 d'abril va tenir lloc, a la seu de la ICHN, la sessió científica dedicada al Pla Forestal de Catalunya. El ponent, Sr. Josep Escorhiuela, actual cap del Servei de Gestió Forestal de la Generalitat de Catalunya, va exposar quina era la filosofia de base d'aquest Pla. En principi, s'ha repartit el territori en vuit regions forestals, tot i que evidentment la distribució de les masses forestals no s'ajusta a la distribució comarcal de Catalunya. El Pla es va redactar l'any 1995 i es preveu una vigència de deu anys, o sigui, fins al 2004.

Actualment, el total de la superfície arbrada és, aproximadament, d'1.400.000 hectàrees, les quals estan distribuïdes en unes 900.000 de coníferes i la resta, unes 480.000, són en la major part barreja d'alzina, roure i faig. També va fer esment que aquesta superfície arbrada podia augmentar fins a uns 2.000.000 d'hectàrees, si tenim en compte un conjunt de terrenys que actualment ja no es fan servir per a usos agrícoles. Del total d'aquesta superfície, un 80 % és de propietat privada i només un 20 % és de propietat pública. Aquests boscos de propietat pública estan concentrats bàsicament al Pirineu i a la zona dels ports de Beseit. Els espais del PEIN representen un 20 % del total del territori, i abarquen en part aquests terrenys forestals.

El ponent va remarcar que era important tenir present que als nostres boscos sempre hi ha hagut intervenció humana en major o menor grau, i per tant no es poden deixar de cop en estat salvatge sense que es produeixi un desequilibri. Els objectius que es pretenen amb el pla són: obtenir una producció d'acord amb el mercat de la fusta i aconseguir que el bosc faci el paper de protecció biològica i física, tant per preservar la biodiversitat com per evitar la desertització. També va destacar l'ús social del bosc com a àrea de lleure i el paper com a protector de la contaminació.

Finalment, va destacar els elements de què disposem actualment per desenvolupar el Pla, un d'ells és el recentment creat Centre de la Propietat Forestal, que agrupa a tots els propietaris de boscos de Catalunya. Aquest CPF, conjuntament amb l'Administració, estudia quines són les millors perspectives de cara a la producció de fusta. L'altre element important és la política d'ajuts, que té en compte els llargs cicles de producció del bosc.

En el col·loqui es va posar de manifest l'esforç de l'Administració per sensibilitzar els propietaris. També es vol incidir en que els municipis participin més directament en la gestió dels boscos.

ICHN
Institut Català
d'Història Natural

Filial de l'INSTITUT
D'ESTUDIS CATALANS

Redacció: ICHN
c. del Carme, 47
08001 Barcelona
Tel. 93 - 318 55 16
Fax. 93 - 412 29 94

Imprimeix: CTE
Maqueta: albert beltran
Dipòsit Legal: B-39829-1995

Recordeu

Horari d'atenció als socis de la ICHN

Dilluns i dimecres, de 16 h a 20 h
Dimarts, dijous i divendres, de 9 h a 13 h

Comitè de Redacció:

Laura Llorens i Emilio Ramos

Col·laboradors:

Josep Biosca, Carles Castell, Josep Germain, Montserrat Inglès, Joaquim Nogués, Maria Sala, David Serrat i Ignasi Soriano.